

Bestämmelser tillhörande
förslag till stadsplan för BERGSHAMRA BRO
- del av BERGSHAMRAVÄGEN, KV AXET och BLADET -
varvid beröres KV ABBORREN, LAXEN och TORSKEN
inom stadsdelen Bergshamra i Solna kommun
upprättat i februari 1983

§ 1

Planområdets användning

Byggnadskvarter

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål och där så prövas lämpligt för sådant allmänt, socialt och kulturellt ändamål, som utgör servicekomplement för omgivande bebyggelse.

Med G betecknat område får användas endast för garageändamål.

Med Hd betecknat område får användas endast för kontorsändamål och därmed samhörigt ändamål.

Specialområde

Med Es betecknat område får användas endast för transformatorstation och därmed samhörigt ändamål.

Med P betecknat område får användas endast för parkeringsändamål.

§ 2

Mark som inte eller i endast mindre omfattning får bebyggas

Med punktprickning betecknad mark får inte bebyggas.

Med ringprickning betecknad mark får överbyggas och användas endast på sätt som för varje särskilt fall prövas lämpligt. Översta bjälklaget skall utföras så att hinder ej uppstår för lämplig plantering.

§ 3

Särskilda föreskrifter angående områden för allmän trafik och för allmänna ledningar

Inom med a betecknat område skall lämnas utrymme för transformatorstation.

Inom med b betecknat område skall anordnas gångbro med en minsta fri höjd ovan terrassbjälklag av 4,0 meter.

Med g betecknat område skall med en fri höjd av 4,7 meter över körbana vara tillgängligt för allmän gång- och cykeltrafik.

Inom med t och plus jämte siffra i cirkelsegment betecknat område får anläggning och drift av tunnel för spillvatten icke hindras genom schaktning eller annan åtgärd under det höjdläge i meter i förhållande till grundkartans nollplan som beteckningen anger.

Med x^1 betecknat område skall vara tillgängligt för allmän gångtrafik.

Inom med x^2 betecknat område skall lämnas utrymme för trappa och ramp för allmän gångtrafik.

Inom med x^3 betecknat område skall lämnas utrymme för hiss för allmänt nyttjande.

Inom med u betecknat område får inte vidtas anordningar som hindrar framdragande och underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

Med z betecknat område skall vara tillgängligt för allmän gatutrafik. Området skall ha en fri höjd av minst 4,7 meter.

§ 4

Exploatering av bebyggelseområde

Inom med siffra i parallelogram betecknat område får bebyggelse uppföras med högst den sammanlagda bruttoarea i kvadratmeter, - exklusive källare, tekniska utrymmen och garage - som siffran anger.

§ 5

Byggnads utformning

På med romersk siffra betecknat område får byggnad uppföras med högst det antal våningar, som siffran anger. Härutöver får, där terrängens lutning så medger, sluttningsvåning anordnas.

På med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över grundkartans nollplan som siffran anger.

Terrassplan på med ringprickning samt plus jämte siffra i romb betecknad mark får inte läggas på högre höjd över grundkartans nollplan än vad siffran anger.

På med siffra i triangel betecknat område får tak ges en lutning mot horisontalplanet av högst det gradtal som siffran anger.

§ 6

Utfartsförbud

Utfart får icke anordnas över områdesgräns som även betecknats med ofyllda cirklar.

Solna i februari 1983

Bristol Jaldén
stadsarkitekt

Per Linder
stadsplanarkitekt

SOLNA KOMMUN

Tillhör kommunfullmäktiges i Solna
beslut 1983-04-25, § 67,
betygar:

C. A. Andersson
Stadssekreterare

1 (6)

Beskrivning tillhörande
förslag till stadsplan för BERGSHAMRA BRO
- del av BERGSHAMRAVÄGEN, KV AXET och BLADET -
varvid beröres KV ABBORREN, LAXEN och TORSKEN,
inom stadsdelen Bergshamra i Solna kommun
upprättat i februari 1983

INKOM 11082

-9 MAJ 83 0573 83

LÄNSSTYRELSEN
STOCKHOLMS LÄN

Förslaget redovisas på plankarta i skala 1:1000 med tillhörande stadsplanebestämmelser samt på illustrationskarta i skala 1:1000 och med denna beskrivning. Som bilagor finns dessutom karta utvisande teknisk försörjning samt bullerutredning.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Befintliga förhållanden

Planområdet är beläget i Bergshamra vid Brunnsvikens norra del. Det omfattar området kring Bergshamravägen från Kungshamra trafikplats i väster nästan fram till Björnstigen - Gamla vägen i öster. I norr begränsas området av befintlig hyreshus- och centrumbebyggelse kring Bergshamra centrum och i söder utgöres gränsen av den västöstliga kraftledningen som går från Järva Krog, över södra Bergshamraområdet, mot Ålkistan och vidare in till Stockholm.

För södra delen av området gäller utomplansbestämmelser. För Bergshamravägen och trafikplatsen i väster gäller stadsplaner fastställda av Kungl Maj:t 1962-03-28 och 1963-12-19. För bebyggelsen och parkmarken i norr gäller stadsplaner för: kv Abborren och Mörten fastställd av länsstyrelsen (Ls) 1952-12-09, del av Lostigen (kv Abborren) fastställd av Ls 1962-12-08, kv Torsken m m fastställd av Ls 1963-06-28 samt Parkmark söder om kv Abborren fastställd av Ls 1968-08-14.

Området är söder om Bergshamravägen bebyggt med ca 60 kolonistugor enhetligt uppförda på 1920-talet. Koloniområdet har hösten 1980 inventerats på kulturförvaltningens uppdrag (inventeringsrapport "Kring Kolonivägen"). Arrendet för området utgår 1983-03-13. De kolonister som så önskar kan erbjudas ny lott söder om tillkommande bostadsbebyggelse - på slätten mot Tivolihalvön - eller vid Sköndal utmed infarten till Ulriksdals slott.

På den ekbevuxna kullen i öster finns från tiden kring sekelskiftet villa Ekensberg, som har ett visst kulturhistoriskt värde.

Kommunala beslut

Solna kommun har 1980-05-12 av staten förvärvat det stora markområdet söder om Bergshamravägen. Staten har behållit tre delområden (i kv Fröet, Växten och Skogskarlen) för kontors- och institutionslokaler. I övrigt avses större delen av området bebyggas med bostäder. Vid Bergshamra centrum bygges, som en länk över Bergshamravägen, Bergshamra Bro med kontorsbyggnader.

Södra Bergshamra avses enligt det kommunala bostadsförsörjningsprogrammet 1983-1987 inrymma ca 1 000 lägenheter. 200-300 lägenheter påbörjas årligen 1983-1986. Det föreliggande stadsplaneförslaget utgör den andra utbyggnadsetappen.

För bostäder beslöt kommunstyrelsen i juni 1981 om ny lägenhetsfördelning för den nyproduktion som beräknas igångsatt från och med 1982. Följande normer infördes: 2 rok - 30 %, 3 rok - 45 % och 4 rok och större - 25 %.

Övergripande plan

Förslag till områdesplan för södra Bergshamra daterad oktober 1981 har av kommunfullmäktige 1981-11-23 godkänts som underlag för fortsatt arbete.

Av områdesplanen framgår delområdenas läge i förhållande till övrig bebyggelse samt trafikmatning och huvudstråk för gång- och cykeltrafik. Vidare framgår att området närmast stranden utgör en del av det gröna- och rekreationsområde som på sikt avses inrymma hela Brunnsviken. Bebyggelseområden och hushöjder har angivits översiktligt på områdesplanekarta skala 1:2000 och ritats mer detaljerat på illustrationskarta skala 1:1000. Dessutom redovisas i beskrivning de principer som byggnadsnämnden - efter utställning hösten 1980 och diskussioner under våren 1981 - bedömt viktiga vid områdets utformning. Planförslaget följer områdesplanens intentioner.

PLANFÖRSLAGET

Intentioner beträffande bebyggelsens utformning

För södra Bergshamra som helhet gäller att områdets topografi och kringliggande bebyggelse anvisar en "skålform", en sluttning mot söder, som skall tas till vara och betonas i stadsbilden. Husen bör vara högst längst upp och avta i höjd nedåt vattnet. Detta kombinerat med ny bebyggelse som medger genomblickar skall bidra till att så många lägenheter som möjligt - inbegripet de befintliga utanför planområdet - får utblick ner mot rymden och grönområdena kring Brunnsviken och i bästa fall en glimt av vatten.

Broarna och husen inom planområdet skall sammanbinda Bergshamra centrum och bebyggelsen i norr med den tillkommande bebyggelsen i söder. Det är angeläget att Bergshamravägens avskärande effekt minskas så mycket som möjligt och att nivåskillnaderna från norr till söder övervinnes smidigt, så att stadsdelen blir en helhet. För de boende i norr skall kontakten med Brunnsvikens vatten och stora grönytor underlättas samtidigt som de tillkommande invånarna i söder måste nå kommersiell och annan service i Bergshamra centrum, Bergshamra skola m m.

För att inte bilda en skärm med hög fasad i skugga mot bebyggelsen i norr har kontorshusets stora volym utformats med en relativt hög byggnadskropp i 6-7 våningar på bron tvärs över vägen och med lägre kroppar i 3-4 våningar i östvästlig riktning inspända mellan den låga, glest bevuxna kullen i väster och den högre, ekbevuxna kullen med villa Ekensberg i öster. 7-våningsdelen av höghuset får därmed taklisten ungefär på samma nivå som de befintliga bostadshusen vid torget. 4-våningshöjden på de östvästliga kontorskropparna innebär att från ett eller två av de översta planerna (av fyra) i bostadshuset i norr medges horisontell utblick. För att lätta upp norrfasaden planeras kontorshuset - vid några ställen där huskroppen är smal - att utformas med glasade partier så att viss genomsyn möjliggörs.

Utblick från Bergshamra centrum möjliggörs genom att kontorshuset med sin gavel mot torget förskjutits mot öster i öppningen vid kyrkbacken. Gaveln får genom sin sneda vinkel ett smäckrare utseende. Efter passage av bron börjar södra Bergshamra öppna sig. Från brons södra punkt medges en flukt förbi bostadshusen och den höga lövträdsdungen vid Utsädeskontrollen ner mot Tivolihalvöns höjd. Denna punkt blir samtidigt entrén till hela södra Bergshamra och höga krav kommer att ställas på utformningen av bropassagen, trapparrangemang, platsbildning m m. En viss monumentalitet bör eftersträvas, vilket kan understrykas med materialval, planteringar, vattenkonster m m. Vindförhållanden skall studeras vid modellprov.

Från torget och bron skall övriga delar av Bergshamra kunna nås via gångförbindelse med acceptabel lutning för barnvagnar, äldre, handikappade m fl. I föreliggande planförslag illustreras trapp- och ramparrangemang dels från torget på + 28 ner till bron på + 22,8 och dels från brons södra kant ner till entréplatsen på ca + 18, och vidare via småtrappor och ramp söderut ner till ca + 13,5. För att de stora nivå-skillnaderna inom planområdet skall kunna övervinnas bekvämt bör också hissar utföras. Vid torgets kant har läge för en hiss illustrerats och från brons södra fäste redovisas en gångbro, som på oförändrad nivå om ca + 22 m leder över till en hiss med vilken såväl platsnivån + 17 som parknivån ca + 14 kan nås.

Söder om kontorshuset och entrégatan redovisas 5 st bostadshus 8-9 våningar höga med 1-2 suterrängvåningar. Från husen fås utsikt över tvåvåningsbebyggelsen och parkstråket i söder samtidigt som de korta huskropparna medger genomblick från norr och söder.

Bebyggelse

Kontorshuset planeras inrymma 27 500 m² bruttoarea (exklusive källare, tekniska utrymmen och garage). I huset kommer att finnas personalrestaurang, motions- och hälsovårdslokaler m m, som eventuellt kan samnyttjas med de boende i Bergshamra. Till huset har också diskuterats förläggningen av en landstingets vårdcentral samt kommunens norra sociala distriktskontor.

Bostadshusen i söder inrymmer ca 160 lägenheter. Av dessa kommer eventuellt ca 60 att planeras som servicelägenheter för äldre i så fall fördelade i de två östra husen. I suterrängvåningar mot söder och i en låg huskropp mellan de högre husen kan inrymmas ett daghem om två avdelningar med storleken ca 350 m², gemensamma lokaler för de boende samt eventuella lokaler för de äldre.

Mellan de två bostadshusen i öster och kontorshuset planeras ett terrassbjälklag på nivån + 17 till + 18 meter. Under detta sker parkering och viss inlastning med infart från väster. Till planområdets västra del förlägges ett parkeringsdäck, på mark som huvudsakligen utgör impediment till Bergshamravägens påfartsramp.

Villa Ekensberg på kullen i öster är inte något unikt hus men utgör ett miljöskapande landmärke i området och bör därför bevaras. Läge och tillfartsförhållanden gör att huset skulle passa bäst som någon allmän lokal, annars kan det förbli bostad.

Enligt gällande skyddsrumspan skall området förses med skyddsrum i erforderlig omfattning.

Friytor och vegetation

Inom området inrymmer på kvartersmark småbarns- och kvarterslekplatser och andra friytor för de boendes närbehov. På parkmarken i söder planeras fritidspark med paviljong för lek och personal. Fotbollsplan och andra större ytor kommer att anläggas i anslutning till den kommande skolbyggnaden ca 250 m söder om planområdet. Strandpromenad, Brunnsvikens vatten och Tivolihalvön finns i anslutning härtill.

På kullarna i väster och öster finns stora träd, huvudsakligen lövträd, som skall sparas i största möjliga omfattning. Den högre kullen i öster med sina stora ekar utgör ett markant inslag i landskapet vid södra Bergshamra. Det östligaste bostadshuset har lagts på visst avstånd för att inte skymma kullen och i norra kanten måste Bergshamravägens inskränning minimeras.

Träd inom nuvarande koloniområde kan knappast bevaras då marknivåer till största delen kommer att förändras avsevärt.

Bergshamravägen, buller

Planområdet omfattar den del av Bergshamravägen som erfordras för att utbygga den första etappen i nytt läge från Kungshamra trafikplats i väster till korsningen med tunnelbanan i öster. Provisorisk anslutning till befintlig korsning med Björnstigen - Gamla vägen sker utanför planområdet, men på mark som i gällande stadsplan utgör vägmark.

Ombyggnaden innebär att Bergshamravägen mitt för Bergshamra centrum flyttas ca 30 m söderut och sänks ca 6 m - för att österut i nästa etapp passera under bro dels vid Björnstigen - Gamla vägen och dels vid Norrtäljevägen. Trafikplatsen kommer att utformas i huvudsaklig överensstämmelse med det s k alternativ 5.

För genomgående trafik erfordras två körfält i vardera riktningen. Behovet av påfartsramp från Björnstigen samt landstingets begäran om hållplatslägen för framtida tvärgående snabbussar medför att vägområdet måste medge utbyggnad med ett tredje nordligt körfält. För södra väghalvan erfordras endast två körfält från huvudbron och förbi kullen i öster. Bron utföres med spännvidd för 6 körfält. Hållplatslägen redovisas väster om kontorshuset. Nivåskillnaderna till gångvägnätet är tyvärr så stora som 5-6 meter.

Då tillgängligt vägutrymme på vissa ställen är trångt planeras väglänter med största tänkbara lutning 1:1,5. På norra sidan utföres bullervall till en höjd av ca 2 m över befintlig mark. Under planarbetet har diskuterats att - ungefär mellan västra och östra gångbron - av utseendeskäl spränga ner ojämt uppstickande bergskanter och istället utföra jämn släntlutning ända från dikesbotten. Ett sådant utförande medför närmast bron med kontorshuset att vallkrönet skjuts något längre från vägen. Gränsen mellan vägområde och park - från vilken mindre avvikelser får göras - har lagts så att detta något mer utrymmekrävande alternativ kan göras. Utföres helt eller delvis bergskärning, som kan ha lutning 5:1, kommer vallen närmare vägen och parkmarken ökar.

För planområdet har gjorts en särskild bullerutredning (Scandiakonsult/Sven Åberg), som redovisas som bilaga till planförslaget.

Kontorshuset utformas med specialfasader för att klara bullret och utgör samtidigt bullerskydd för bostadshusen i söder. Det västligaste bostadshuset blir dock sämre avskärmat varför bullerproblemet i de översta våningarna här måste avhjälpas genom speciella fönster så att 30 dB (A) inomhus ej överskrids. Här måste huset också planlösas så att minst hälften av rummen i varje lägenhet får max 55 dB (A) utanför. Området har markerats på plankartan.

För befintliga hus i norr medför sänkningen av vägen att bullernivån förbättras för de nedersta våningarna och att parkmiljön mellan vägen och husen blir väsentligt förbättrad och beräknas ej överstiga 60 dB (A). Bullerreflexer från kontorshuset på södra sidan kompenseras delvis av att bullervall utförs på norra sidan.

Enligt bullerutredningen kan inom planområdet de översta våningarna i några hus komma att utsättas för buller upp till 69-70 dB (A). Med plank på vallens krön kan en del men inte alla lägenheter få viss bullerminskning. En stor investering, som är estetiskt mindre tilltalande, ger liten vinst för få boende. Byte till bättre isolerande fönster är vanligen tillräckligt och torde här vara en mer tilltalande lösning.

Trafik

Bebyggelsen har sin tillfart från Kungshamra trafikplats i väster och entrégatan har förlagts mellan kontorshuset och bostäderna. Huvudentrén till kontorshuset ligger vid vändplanen mitt i kvarteret och den trafik som fortsätter och därmed korsar det nordsydliga huvudgångstråket blir - förutom eventuell trafik till huset på kullen - huvudsakligen besökare till de två östra bostadshusen och någon mindre kontorsentré. Korsningen utformas så att de gående har företräde. Övrig trafik till dessa hus leds ner i garageplanet under torgytan via en ramp under gångstråket.

För besökare till kontor och bostäder erfordras ca 80 platser. Detta ordnas delvis som markparkering och delvis i nämnda garageplan där ca 180 parkeringsplatser planeras. Besöksplatser förutsättes bli samnyttjade. Övriga platser avses täckas vid p-däcket i väster. Med endast markparkering kan där inrymmas ca 140 platser. Ett däck kan sedan påbyggas i etapper. Gångavståndet till kontorets huvudentré är ca 260 m. För att täcka kommunens planeringsnorm erfordras ca 160 platser för bostäder och ca 490 för kontor, totalt 650 platser, vilket erfordrar p-däck utbyggt med drygt tre plan.

Den befintliga gång- och cykelvägen norr om Bergshamravägen anslutes dels till huvudgångstråket över vägen vid kontorshuset och dels till gång- och cykelbroar vid kullarna i väster och öster. I synnerhet den västra får betydelse som del av regionalt cykelstråk mellan Norrtäljevägen och Uppsalavägen.

Gångavståndet till tunnelbanestationen vid Bergshamra centrum är från kontorets huvudentré ca 300 m med tillägg för 10 meters nivåskillnad. Till den planerade södra uppgången med busshållplats är avståndet från motsvarande punkt ca 220 meter.

Teknisk försörjning

För utbyggnaden inom planområdet kommer huvudledningar för vatten samt spill- och dagvatten att anslutas i planområdets södra kant. Vatten-systemet utbyggs från befintliga huvudledningar vid trafikplatsen i väster. Spill- och dagvatten leds söderut till ledningar i Bergshamra allé.

Kontorshuset försörjes med el från en transformatorstation inbyggd i huset, och bostäderna från en annan i anslutning till dessa. Hopkoppling sker med kommande transformatorstationer norr och söder om området. Högspänningsledning förlägges i brokonstruktionen under kontorshuset.

Hela södra Bergshamra kommer att anslutas till fjärrvärmenätet. Huvudledning, som utbyggs västerifrån och förläggs intill kraftledningen söder om planområdet, kommer i senare etapp att hopkopplas med befintlig ledning intill Gamla vägen i öster. För att på sikt möjliggöra inkoppling av lokala värmepumpar o dyl krävs att fjärrvärmen med hög vattentemperatur växlas till låg temperatur och att byggnaderna förses med uppvärmningsanordningar för lågtemperatursystem. Sådant uppvärmningssystem har förordats av tekniska nämnden. Möjligheten att tillvarata passiv solvärme bör utnyttjas.

Förslag till teknisk försörjning redovisas på särskild karta upprättad av tekniska kontoret.

Sophantering för bostäderna planeras ske med konventionell hämtning vid soprum i varje hus. För kontorshuset bör sophämtning ske via källargaraget.

Genomförande

Solna kommun har tecknat ett preliminärt markavtal om exploateringen inom kvartersmark med försäkringsbolaget Skandia. Vissa ledningsarbeten beräknas ske under andra kvartalet 1983. Den första etappen, som omfattar brodelen över den blivande vägen samt schakt och grundläggning i denna del även för vägen, påbörjas tredje kvartalet 1983. Schakt för kontorshuset avses påbörjad andra kvartalet 1984 och för bostäderna första kvartalet 1984. Inflyttning planeras andra kvartalet 1986 respektive fjärde kvartalet 1985.

Solna kommun avser vidare teckna avtal med vägförvaltningen angående ombyggnaden av Bergshamravägen, som beräknas börja första kvartalet 1984, för att inom stadsplaneområdet vara färdigbyggd andra kvartalet 1985.

Bristol Jaldén
stadsarkitekt

Per Linder
stadsplanearkitekt